

Obnova rašelinných rybníčků v EVL Rašelišti Radlice

Autoři:

Hamerský rybník o.s.

Lokalita:

EVL Rašelišti Radlice

Období sledování:

2009 - 2011

Souhrn:

Na přelomu let 2010 a 2011 došlo k obnově dvou ze tří lesních rašelinných rybníčků v EVL Rašelišti Radlice, 10 km sz. od Dačic. Rybníky jsou významné výskytem evropsky významné vážky jasnoskvrnné a dalších dvou až tří vzácných druhů vážek rodu *Leucorrhinia*, výskytem obojživelníků (např. čolek velký, skokan ostronosý) a vodních brouků. Rybníky jsou oligotrofní až dystrofní, s makrofytní vegetací v níž dominují submerzní porosty bublinek a vzplývavé porosty rdestů. V posledních letech došlo vzhledem k nevyhovujícímu technickému stavu hráze a výpustních objektů k nežádoucímu vysychání a zarůstání rybníčku. Docházelo tedy ke zhoršování biotopu cílového druhu a k nemožnosti zajistit dlouhodobě příznivé podmínky pro něj bez úpravy technického stavu rybníční hráze a výpustních objektů. Vzhledem k tomu, že mají larvy vážky jasnoskvrnné (i ostatních druhů rodu *Leucorrhinia*) dvouletý vývoj, bylo nutné zajistit během technických prací, které pochopitelně probíhají na vypuštěném rybníce, alespoň provizorní vodní plochy, kde by larvy vážek mohly dokončit svůj vývoj. Díky citlivému přístupu dodavatele byly vytvořeny hrázky v obou rybníčcích, které zadržovaly vodu na cca třetině plochy. Průzkumy v následujícím roce prokázaly přežití larev vážek a srovnatelnou početnost obojživelníků a vodních brouků. Výsledky ukazují, že u malých rybníčků cca do 1 ha stačí takovéto jednoduché technické opatření, aby bylo možné úspěšně zachovat larvy cílových druhů vážek.

Metodika:

Občanské sdružení Hamerský potok získalo do nájmu všechny tři zmíněné rybníky a provedlo na přelomu let 2010 a 2011 revitalizaci spodních dvou rybníčků. Došlo k překopání hrází, výměně výpustního zařízení, tvorbě bezpečnostních přelivů a částečné těžbě sedimentů na návodní straně hráze. Na obou rybníčcích byly vytvořeny provizorní hrázky, které zadržely, byť mělce, vodu asi na třetině plochy každého rybníka. Voda skrz hrázku byla převedena hadicí až pod hráz, aby hrázku nerozebírala přepadající voda a aby voda nezvodňovala prostor, kde se pracovalo. Akce byla dokončena během 10 dnů včetně uložení a zabetonování výpustních zařízení a rybníky byly hned zastaveny. Vážky, vodní brouci a obojživelníci byli sledováni v květnu 2009 a během několika návštěv od dubna do června 2011.

Výsledky:

Triturus cristatus 2009 - 5 ex., 2011 - 3 ex. *Lissotriton vulgaris* 2009 - 10 ex., 2011 - 7 ex. *L.alpestris* 2009 - 0, 2011 - 8 ex. *D.circumcinctus* 2009 - 3, 2011 - 1 *D.circumflexum* 2009 - 1, 2011 - 0 *G.zonatus* 2009 - 20, 2011 - 4 *G.cinereus* 2009 - 20, 2011 - 4 *G.austriacus* 2009 - 0, 2011 - 1 *L.pectoralis* 2009 - 5, 2011 - 1N, 10 *L.dubia* 2009 - 3, 2011 - 14 *L. rubicunda* 2009 - 20, 2011 - 2N, 10

Diskuze:

Výsledky průzkumu je potřeba interpretovat opatrně, protože se jedná o pouhou jednu sezonu a je známo, že může docházet k podstatným fluktuacím vodních a obojživelných druhů organismů. Některé druhy nebyly znovu potvrzeny, jiné naopak byly nově zjištěny, u některých druhů došlo ke snížení početnosti a u jiných naopak k nárůstu. Celkem lze říci, že nedošlo k dramatické změně v druhové pestrosti a početnosti významných druhů. Pozitivním zjištěním je přežívání larev, resp. zjištění čerstvě vylíhlého jedince u vážky jasnoskvrnné, vážky čárkované a vážky tmavoskvrnné a zjištění vyšší početnosti u dvou ze tří druhů než před provedením zásahů. Výsledky ukazují, že u malých rybníčků cca do 1 ha stačí takovéto jednoduché technické opatření, aby bylo možné úspěšně zachovat larvy cílových druhů vážek.

Závěr:

Technická úprava dvou ze tří rybníčků v EVL zajišťuje z dlouhodobého hlediska vhodné a stabilní prostředí pro evropsky významnou vážku jasnoskvrnnou a další dva až tři další sympatricky se vyskytující druhy vážek rodu *Leucorrhinia*. Během její realizace se podařilo zachovat larvální stadia cílového druhu a dalších dvou druhů rodu *Leucorrhinia* jednoduchým technickým opatřením. Rovněž existují dobré vyhlídky pro výskyt významnějších druhů obojživelníků. Další činnosti by měly směřovat k obnově horního rybníčku a ke sledování výskytu vážek a vodních brouků a k případnému určení specifických opatření.

Grafické přílohy: [radlice2.jpg](#) [1]

 [radlice3.jpg](#) [2]

 [radlice4.jpg](#) [3]

 [radlice5.jpg](#) [4]

 [radlice7.jpg](#) [5]

 [radlice8.jpg](#) [6]

 [radlice9.jpg](#) [7]

 [radlice10.jpg](#) [8]

 [radlice11.jpg](#) [9]

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/obnova-raselinnych-rybnicku-v-evl-raseliniste-radlice>

Odkazy:

[1] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice2.jpg>

[2] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice3.jpg>

[3] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice4.jpg>

[4] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice5.jpg>

[5] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice7.jpg>

[6] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice8.jpg>

[7] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice9.jpg>

[8] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice10.jpg>

[9] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/radlice11.jpg>